

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
6.Bf.145/2013/9. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2014. év február hó 07. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A vesztegetés büntette miatt **I.r. vádlott és társa** ellen folyamatban lévő büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék 2013. március 08. napján kihirdetett 28.B.540/2013/2. számú ítéletét **megváltoztatja**.

I.r. és II.r. vádlottak cselekményének jogszabályi megjelölése a 2012. évi C. tv. 294. § (1) és (3) bekezdés a) pont (aa) alpontja.

I.r. vádlott esetében a szabadságvesztés felfüggesztésére vonatkozó rendelkezést **mellőzi**, egyúttal megállapítja, e vádlott a szabadságvesztés 2/3 részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra.

I.r. vádlottat 2 (kettő) év közügyektől eltiltásra is **ítéli**.

II. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 50 (ötven) napi tétel, napi tételenként 1.000,- (egyezer) forint pénzbüntetésre **enyhíti**.

II. rendű vádlottnál az összesen 50.000,- (ötvenezer) forint pénzbüntetést meg nem fizetése esetén szabadságvesztésre kell átváltoztatni. Ebben az esetben az 1 (egy) napi tétel összegének helyébe, 1 (egy) napi szabadságvesztés lép.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék a 2013. március 8. napján kihirdetett 28.B.540/2013/2. sz. ítéletével **I.r. vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntetében, ezért, 1 évi és 10 hónapi börtönbüntetésre ítélte, de a szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. **II.r. vádlottat** bűnösnek mondta ki a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként elkövetett vesztegetés büntetében, ezért 1 évi és 6 hónapi börtönbüntetésre, valamint 50 napi tétel, napi tételenként 2500 forint, összesen 125.000 forint pénzbüntetésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette, és rendelkezett a

pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására.

A tárgyaláson az ügyész az I.r. vádlott esetében fellebbezést jelentett be súlyosítás, végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása érdekében, a II.r. vádlott vonatkozásában tudomásul vette az ítéletet. Az I.r. vádlott és védője enyhítés érdekében fellebbeztek. A II.r. vádlott és védője három napi gondolkodási időt tartottak fenn, és a törvényes határidőben a védő jelentett be fellebbezést felmentés érdekében.

Az ügyész előterjesztette fellebbezésének részletes írásbeli indokolását, amelyben arra tett indítványt, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletet megváltoztatva, azt súlyosítsa és az I.r. vádlottal szemben hosszabb tartamú végrehajtandó börtönbüntetést és közügyektől eltiltást szabjon ki. Álláspontja szerint a generális prevenció követelménye teszi szükségessé a büntetés súlyosítását.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.309/2013/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az I.r. vádlott tekintetében változtassa meg és - a belső arányosságra is figyelemmel - mellőzze a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztését, valamint tiltsa el az I.r. vádlottat a közügyek gyakorlásától is. Egyebekben - mindkét vádlott vonatkozásában - az ítélet helybenhagyására tett indítványt.

Az I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta, kiegészítve azzal, hogy másodsorban az ítélet helybenhagyását indítványozta. A súlyosításra irányuló ügyészi indítvány elutasítását kérte azzal, hogy az indítványt legfeljebb a próbaidő tartama tekintetében lehet elfogadni, azaz hosszabb próbaidő megállapítására kerülhet sor, de nem a szabadságvesztés felfüggesztésének mellőzésére. A védői hivatkozás szerint a tényállás megállapítása az I.r. vádlott teljes beismerő vallomása alapján alapszik, aki a cselekményét megbánta, és azonnal leszerelési kérelmet is terjesztett elő. A szolgálati viszonya már nem áll fenn, tehát vele szemben a generális prevenció szempontja sokkal kevésbé érvényesül. Utalt továbbá arra, hogy az esetleg megnövelt próbaidő lehetőséget ad védencének arra, hogy bizonyítsa, nem szükséges vele szemben a szabadságvesztés végrehajtása.

A II.r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az elsőfokú ítélet ellen felmentés érdekében bejelentett fellebbezését kiegészítve, azt másodsorban pénzbüntetés kiszabása érdekében tartotta fenn. Elsődleges indítványával kapcsolatban mind a megállapított tényállást, mind a jogi minősítést vitatta. Kifejtette azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása részben felderítetlen, részben helytelen jogi következtetést tartalmaz. A törvényszék által is értékelt bizonyítékokat felsorolva értékelte azokat, és jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú ítélet megalapozatlan. Aggályosnak tartotta védenca bűnösségét, egy megbízhatósági vizsgálatra alapozva megállapítani. Utalt arra, hogy hasonló

ügyben már az Európai Emberi Jogi Bíróság is hozott döntést. Hivatkozott Teixeira Portugália elleni ügyére, amelyben az Emberi Jogi Bíróság kifejtette, hogy csak nagyon szigorú feltételek között lehet a fedett rendőrök magatartásával összefüggésben bizonyítékot felhasználni, mert ilyenkor a rendőrök magatartása provokációt nem képezhet. Utalt továbbá arra, hogy a II.r. vádlottra nézve az iratok között nincs előzményi terhelő adat. Előadta, hogy nem állapítható meg egyértelműen a rendelkezésre álló bizonyítékokból, hogy védence végig az I.r. vádlott, vagy intézkedés alá vont fedett rendőrtiszt mellett állt. Az I.r. vádlott sem tett ilyen tartalmú vallomást. Egyébként, ha hallhatta és láthatta az I.r. vádlott cselekményét, akkor sem állapítható meg, hogy ténylegesen odafigyelt és azokat látta is. Szándékegység semmiképpen sem állapítható meg, figyelemmel arra, hogy az I.r. vádlott is úgy nyilatkozott, hogy nem is érdekelte a cselekmény ideje alatt a II.r. vádlott magatartása. Utalt továbbá arra a védő, hogy indokolt lett volna az elsőfokú tárgyaláson az 1. számú tanú kihallgatása. Arra hivatkozott továbbá a védő, hogy a II.r. vádlott a kérdéses időben próbaidős rendőr volt. Megfelelt a hivatalos személy fogalomnak, azonban önálló intézkedési joga még nem volt. Kérdés, hogy tudnia kellett-e az adott időben a II.r. vádlottnak, hogy mit tehet. Az, hogy jelen volt a cselekménynél nem elegendő a bűnössége megállapításához. A védői álláspont szerint a bűnsegédi magatartás is csak akkor állapítható meg, ha előtte a vádlottak között már szó esett erről. Ezért a védő elsődlegesen védence bizonyítottság hiányában történő felmentésére tett indítványt. Másodlagos indítványában a kiszabott büntetés jelentős enyhítését kérte. Kifejtette azon álláspontját, hogy védence esetében elegendő a pénzbüntetés kiszabása is, és az I.r. vádlott büntetésére figyelemmel az megfelelne a belső arányoknak is.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán úgy nyilatkozott, hogy sajnálja, hogy elkövette a bűncselekményt. Kérte, hogy a másodfokú bíróság ne mellőzze a börtönbüntetés próbaidőre történő felfüggesztését.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában csatlakozott a védője által előadottakhoz. Elmondta, hogy az intézkedés során semmi nem utalt arra, hogy az I.r. vádlott pénzt fog kérni. Hivatkozott továbbá arra, hogy annyira gyakorlatlan rendőr volt, hogy egyébként sem tudta, hogy ilyen esetben mit kellene tennie.

Az ügyész, a vádlottak és védőik által bejelentettek fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet valamint az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A II.r. vádlott védőjének a felmentésre irányuló fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. Ez vonatkozott mind a bíróság elé állítás különös eljárási szabályaira, mind pedig az általános hatályú eljárási szabályokra. A vádlottak védelme biztosított volt. A törvényes kioktatások megtörténtét, és az azokra adott válaszokat a jegyzőkönyv rögzíti. Az elsőfokú bíróság szabályszerűen tette a tárgyalás anyagává a cselekményről készült kép- és

hangfelvételt, és szabályszerűen tette bizonyítás anyagává a rendelkezésre álló okiratokat. Az elsőfokú bíróság a tényállást részben mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. Az I.r. vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson teljes körű, a bűnösségre és a tényekre kiterjedő beismerő vallomást tett. Ez a vallomása terhelő tartalmú volt a II.r. vádlott tekintetében is. A II.r. vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a bűncselekmény elkövetését. Nem tévedett az elsőfokú bíróság amikor a tényállást a II.r. vádlott tagadásával szemben az I.r. vádlott beismerő és a II.r. vádlottra nézve is terhelő vallomása, a bizonyítékok között rendelkezésre álló hang- és képfelvételek, az 1. sz. tanúnak a nyomozás során tett, és a tárgyaláson felolvasott vallomása, a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok, valamint a tárgyi bizonyítási eszköz alapján állapította meg. A Fővárosi Törvényszék ítélete 4. oldalától a 6. oldal közepéig értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat és logikus, meggyőző magyarázatát adta annak, hogy a II.r. vádlott tekintetében miért nem fogadta el a védekezést, illetve az I.r. vádlott tekintetében a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékokkal összhangban állapította meg. Az elsőfokú bíróság tárgyalási jegyzőkönyvéből megállapítható, hogy a törvényszék mindkét vádlott esetében a tárgyalás keretében külön-külön megtekintette a rendelkezésre álló felvételt és azzal kapcsolatban az érintetteknek észrevételezési jogot is biztosított.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján, valamint a vádlotti nyilatkozatára figyelemmel a tényállást annyiban egészíti ki, hogy: „A II.r. vádlott magatartásával megszegte a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 13.§ (1) bekezdésében és a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. BM. rendelet 9. § (1) bekezdésében írt rendelkezéseket. Az I.r. vádlott vagyontalan, munkaviszonnyal nem rendelkezik. Szolgálati viszonya, rendfokozatáról és szolgálati viszonyáról történő lemondással ... napján megszűnt. A II.r. vádlott szolgálati viszonya ... szolgálati viszonyáról történő lemondással megszűnt. Jelenleg a ... dolgozik. Havi jövedelme 100.000 forint, melyet 25.000 forint hiteltartozás terhel.”

A másodfokú bíróság a felülvizsgálat során külön vizsgálta a Európai Emberi Jogi Bíróságnak a hasonló ügyekben folytatott gyakorlatát. E szerint a II.r. vádlott védője által hivatkozott Teixeira Portugália elleni ügyben Portugáliát azért marasztalták el, mert civil ruhás rendőrök provokálták ki, hogy Teixeira De Castro bűncselekményt kövessen el, kábítószerrel adjon el, amelyért elítélték. A provokációnak ez a tilalma azonban a megbízhatósági ellenőrzés vonatkozásában a magyar jogi szabályozásban is megtalálható. A megbízhatósági vizsgálatra vonatkozó részletes szabályokat a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. 7/A.-7/B.-7/C. §-ai, valamint a 293/2012. (XII.22.) Korm. rendelet 5. pontjában írt rendelkezések szabályozzák. A Korm. rendelet 12.§ (1) bekezdése az Európai Emberi Jogi Bíróság hivatkozott döntésével összhangban tartalmazza azt a rendelkezést, hogy a vizsgálat érdekében kialakítandó élethelyzetnek olyannak kell lennie, hogy az a vizsgálatot érintett személy intézkedési, eljárási kötelezettségét vonja maga után. A kialakított

élethelyzet nem korlátozhatja a vizsgálattal érintett személy döntési szabadságát, az intézkedés módjának az eljárás rendjének megválasztásában. Megállapítható, hogy a lefolytatott megbízhatósági vizsgálat ennek a követelménynek megfelelt, provokáció nem történt, mert a bűncselekmény elkövetését maga az I.r. vádlott kezdeményezte, ő volt az, aki jogosulatlan előnyt kért a kötelessége megszegéséért, nem pedig a vizsgálatot végző fedett rendőrtiszt volt az, aki a vesztegetési pénzt felajánlotta. Más összefüggésben vizsgálta a másodfokú bíróság az Emberi Jogi Bíróságnak a Lüdi Svájc elleni döntését, ahol azért került megállapításra az Egyezmény megsértése, mert az alapügyben sem a vádlottnak, sem a védőjének nem volt lehetősége a tanú kikérdezésére. Megállapítható azonban, hogy a jelen ügyben a megbízhatósági vizsgálatot végző fedett rendőrtiszt nyomozás során tett tanúkénti vallomásán kívül rendelkezésre állt az I.r. vádlott feltétel nélkül tett a tényekre és bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomása, magáról az intézkedésről készült felvételek és több okirati bizonyíték, amely „csapdapénz” átadására vonatkozott, a tárgyi bizonyítási eszközökre és megbízhatósági vizsgálatra vonatkozó okiratok. A büntetőeljárás törvényben biztosított lehetőségnek megfelelően az 1. sz. tanú vallomása a tárgyaláson indítványra felolvasásra került és a bizonyítási eljárás keretében senki sem indítványozta a tárgyalás keretében történő meghallgatását, ilyen indítvány a másodfokú nyilvános ülésen nem került előterjesztésre. Megállapítható tehát, hogy törvényesen beszerzett bizonyítékok alapján került sor a tényállás megállapítására.

A Be.351.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékokra hivatkoztak, és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. Megállapítható, hogy a II.r. vádlott és védője fellebbezésükben új tényre, új bizonyítékokra nem hivatkoztak.

Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által kiegészített tényállás megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében hiányságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata alapjául elfogadta. Így a II.r. vádlott védőjének a bizonyítékok újra értékelésére, a tényállás átmérlegelésére és ezen keresztül védence felmentésére irányuló elsődleges fellebbezése eredményre nem vezethetett.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, és helyes a cselekmény jogi minősítése is. Megállapítható azonban, hogy a másodfokú elbírálás idején új Btk., a 2012. évi C. törvény lépett hatályba. Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Btk.2.§-ában foglaltak alapján a másodfokú elbírálás idején hatályos, új büntetőtörvényt alkalmazta, figyelemmel arra, hogy az az I.r. vádlott szabadságvesztése, valamint a II.r. vádlott pénzbüntetése tekintetében enyhébb rendelkezéseket tartalmaz. Egyébként mind az elkövetés, mind az elbírálás idején hatályos Btk. a vád tárgyát képező bűncselekményeket azonos módon szabályozza, és azokhoz azonos büntetési tételt is fűz. Összességében tehát az új

büntetőtörvény kedvezőbb a vádlottakra nézve, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és az I.r. és II.r. vádlottak cselekményének jogszabályi megjelölését a 2012. évi C. tv. 294.§ (1) és (3) bekezdés a) pont (aa) alpontra módosította. Az adott bűncselekményt az elsőfokú ítéletében írt megkülönböztetés szerint az I.r. vádlott mint tettes, a II.r. vádlott, pedig mint pszichikai bűnsegéd valósította meg. A vádlottak az új Btk. 459.§ (1) bekezdés k) pontja alapján tekintendők hivatalos személynek.

Az ügyésznek az I.r. vádlott tekintetében előterjesztett, súlyosításra irányuló fellebbezése alapos, míg a II.r. vádlott védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése részben alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében alapvetően helyesen sorolta fel a büntetéskiszabási körülményeket, azonban a súlyosító körülmények köréből mellőzni kellett a közélet tisztaságába vetett hit megrendülését, hiszen a cselekmény elkövetésére megbízhatósági ellenőrzés során került sor, a vádlottak ténylegesen eljárás alá vont polgárral nem kerültek kapcsolatba, hanem egy gyanú alapján eljáró rendőrtiszttel. Tévedett azonban az elsőfokú bíróság, amikor a súlyos korrupciós bűncselekményt tettesként elkövető, a cselekményt kezdeményező I.r. vádlott esetében lehetőséget látott a kiszabott börtönbüntetés próbaidőre történő felfüggesztésére. Az adott bűncselekmény büntetési tétele 2-8 év. Már a szabadságvesztés tartamának megállapítására is enyhítő rendelkezés alkalmazásával került sor, azonban az egyéni, de különösen az általános visszatartás követelményét nem szolgálja a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése. Értékelhető időmúlás az ügyben nem következett be. Ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a szabadságvesztés felfüggesztésére vonatkozó ítéleti rendelkezést mellőzte. Egyúttal megállapította, hogy az I.r. vádlott a Btk.38.§ (2) bekezdés a) pontja alapján a büntetés 2/3 részének letöltése után bocsátható feltételes szabadságra. A hivatalos személyként elkövetett súlyos, korrupciós bűncselekménnyel az I.r. vádlott méltatlanná vált a közügyek gyakorlására, ezért őt a Btk.61.§ (1) bekezdése alapján a szabadságvesztéssel arányos időtartamban attól - 2 évre - eltiltotta.

A II.r. vádlottal szemben -jövedelmi viszonyaira figyelemmel - az elsőfokú bíróság úgy szabott ki pénzbüntetést, hogy az egy napi tétel összegét az elkövetés idején hatályos büntetőtörvényben előírt minimum összegben határozta meg. Szolgálati viszonya megszűnésével a II.r. vádlott jövedelme csökkent, és a másodfokú elbírálás idején hatályos Btk. lehetővé teszi alacsonyabb összegben meghatározni a napi tétel összegét. Ezért a másodfokú bíróság a II.r. vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetést 50 napi tétel, napi tételenként 1.000 forint pénzbüntetésre enyhítette a Btk.50.§ (3) bekezdése alapján. A másodfokú bíróság a Btk.51.§ (1) bekezdése alapján rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. Nem kétséges, hogy a II.r. vádlott ezen bűncselekmény elkövetésével méltatlanná vált a rendfokozat viselésére. A szolgálati viszony megszűnéséről rendelkező személyügyi parancs alapján megállapítható, hogy ő a szolgálati viszony megszűnése mellett a rendfokozatát

nem veszítette el. A másodfokú bíróságnak azonban a II.r. vádlott terhére bejelentett fellebbezés hiányában nem volt lehetősége lefokozást kiszabni.

A Fővárosi Törvényszék ítéletének egyéb rendelkezései törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla - helyes indokai alapján - mindkét vádlott tekintetében helybenhagyta.

Budapest, 2014. február 07. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke

. Mészáros László s.k.
előadó bíró

Dr. Török Zsolt s.k.
szavazó bíró

A Fővárosi Törvényszék ítélete I.rendű vádlott neve v. r.tőrm. I.r. és II.rendű vádlott neve v. r. őrm. II.r. vádlott tekintetében a rendelkező részben írt változtatással jogerős és a II.r. vádlott szabadságvesztése kivételével végrehajtható.

Budapest, 2014. február 7. napján

. Ruzsás Róbert s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő